

Spomin nikoli ne zamre

Spominska maša v Vetrinju

Vsoboto, 23. maja, je bila v samostanski cerkvi v Vetrinju pri Celovcu maša, ki jo je ob 70. obletnici konca druge svetovne vojne organizirala Nova slovenska zaveza. Mašo je daroval dr. Janez Juhant, ki je dejal, da je spomin temelj našega življenja. Kljub poskusom nekaterih, da bi spomin na dogodke po vojni zatrli, ta vedno pride na dan. Ne dotakne se samo tistih, ki so bili v dogajanje vpleteni, ampak vseh. Ljudje smo dolžni gojiti spomin in žrtvam dati človeško dostojanstvo.

Po maši je o Vetrinju kot kraju (ne) srečnega spomina govorila Helena Jaklitsch. Spomnila je, da je pred sedemdesetimi leti skoraj 25.000 Slovencev moralo zapustiti svoje domove, »25.000 zaznamovanih. 20.000 – med njimi tudi slovenski domobranci – se jih je po dolgi in težki poti od Ljubljane, Tržiča in skozi nedokončan predor Ljubelj znašlo tu, v Vetrinju. Tu jih ni pričakala hotelska nastanitev, temveč prazno polje in vetrinjska cerkev. In na tem polju so si morali begunci urediti zasilna bivališča. Nekateri so si iz odej, rjuh in drugih večjih kosov blaga postavili zasilne šotore, tisti, ki so se pripeljali z vozovi, so si začasno domovanje lahko uredili na njih ali pod njimi, nekateri pa so si zasilna bivališča naredili celo iz smrekovega lubja. Lahko si predstavljamo, da takrat nihče med njimi ni slutil, da je tisoče mož in fantov v Vetrinju že vstopalo v veliki petek. Nihče tudi ni slutil, da se mnogi, ki so se znašli na tej strani Karavank, nikoli več ne bodo vrnili v domovino, ki so jo tako neizmerno ljubili. Takrat, pred sedemdesetimi leti, je Slovenija, zaradi krvave

Mašo je v vetrinjski cerkvi daroval dr. Janez Juhant.

Foto: I. Ž.

ideologije, ki je hotela oblast za vsako ceno, izgubila najboljše, kar je imela.«

Dejala je, da misel na Vetrinjsko vedno prinese misel na trpljenje, bolečino in izgubo. »Misel na Vetrinjsko mora prinesiti v našem narodovem spominu tudi misel na pogum, na vztrajnost, na srčnost in na izjemno življenjsko moč teh, ki so se takrat znašli na tem polju pred vetrinjsko cerkvijo. Prinaša spomin na te, ki so bili nasilno iztrgani iz narodovega spomina, spomin na te, ki jim je bila namenjena popolna pozaba. Toda kako pozabiti tisti del naroda, ki je s seboj nosil njegovo bistvo? Neomajno vero, prekaljeno v preizkušnjah, iz kate-re so stoletja črpali predniki, ljubezen do očetnjave, do matere slovenske besede, ter upanje, prepojeno s krvjo mučencev, ki so sanjali svobodno Slovenijo.« Zato po njenem Vetrinjsko ni samo kraj nesrečnega spomina. Je kraj, ki nas vabi k ohranjanju upanja in zaupanja v notranjo moč slovenskega človeka, ko se kljub najhujšim preizkušnjam zmore znova in znova odločati za dobro. ■ IVO ŽAJDELA